

परिवहन्ति, तेन दक्षिणां दिशं जयति. तं प्रत्यंचमावर्तयन्ति, तेन प्र-
तीचीं दिशं जयति. तमुदीचस्तिष्ठत उपावहरन्ति, तेनोदीचीं दिशं
जयति. सोमेन राज्ञा सर्वा दिशो जयति य एवं वेद ॥ १४ ॥

हविरातिथ्यं निरूप्यते सोमे राजन्यागते. सोमो वै राजा यज-
मानस्य गृहानागच्छति, तस्मादेतत्हविरातिथ्यं निरूप्यते तदातिथ्य-
स्यातिथ्यत्वं. नवकपालो भवति नव वै प्राणाः प्राणानां कृप्त्यै प्रा-
णानां प्रतिप्रज्ञात्यै. वैष्णवो भवति विष्णुर्वै यज्ञः. स्वयैवैनं तद्देवतया
स्वेन छंदसा समर्धयति. सर्वाणि वाव छंदांसि स पृष्ठानि च
सोमं राजानं क्रीतमन्वायन्ति यावंतः खलु वै राजानमनुयन्ति तेभ्यः
सर्वेभ्य आतिथ्यं क्रियते. अग्निं मन्थन्ति सोमे राजन्यागते तद्यथैवादो
मनुष्यराजन्यागते अन्यस्मिन्वार्हत्युक्षाणं वा वेहतं क्षदंत एवास्मा
एतत्क्षदन्ते यदग्निं मन्थन्त्यग्निर्हि देवानां पशुः ॥ १५ ॥

अग्नये मथ्यमानायानुब्रूहीत्याहाध्वर्युः. अभित्वा देव सवितरिति
सावित्रीमन्वाह. तदाहु र्यदग्नये मथ्यमानायानुवाचाहाथ कस्मात्सावि-
त्रीमन्वाहेति ? सविता वै प्रसवानामीशे, सवितृप्रसूता एवैनं तन्मन्थन्ति
तस्मात्सावित्रीमन्वाह. मही द्यौः पृथिवी च न इति द्यावापृथिवी-
यामन्वाह. तदाहु र्यदग्नये मथ्यमानायानुवाचाहाथ कस्माद् द्यावापृ-
थिवीयामन्वाहेति ? द्यावापृथिवीभ्यां वा एतं जातं देवाः पर्यगृण्हं-
स्ताभ्यामेवाद्यापि परिगृहीतस्तस्माद् द्यावापृथिवीयामन्वाह. त्वामग्ने
पुष्करादधीति तृचमाग्नेयं गायत्रमन्वाहामौ मथ्यमाने स्वयैवैनं तद्दे-
वतया स्वेन छंदसां समर्धयति; अथर्वा निरमन्थतेति रूपसमृत्धमे-
तद्वै यज्ञस्य समृत्धं, यद्रूपसमृत्धं यत्कर्म क्रियमाणमृगभिवदति. स
यदि न जायेत यदि चिरं जायेत राक्षोघ्न्यो गायत्र्योऽनूच्याः. अग्ने हंसि
न्यत्रिणमित्येता रक्षसामपहत्यै रक्षांसि वा एनं तर्ह्यालभन्ते यार्हेन